

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НІШЕВІ КУЛЬТУРИ»

Ступінь вищої освіти – Магістр
Спеціальність 201 Агрономія
Освітня програма «Агрономія»
Рік навчання 1, семестр 2
Форма навчання денна/заочна
Кількість кредитів ЄКТС 3
Мова викладання українська

Лектор дисципліни

Професор, доктор сільськогосподарських наук
Новицька Наталія Валеріївна

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

novitska@ukr.net

**Сторінка дисципліни в
eLearn**

<https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=4675>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна передбачає вивчення загальних особливостей виробництва нішевих культур, зокрема морфологічну характеристику, класифікацію, форми розмноження, основи фізіології рослин, агротехнічні основи вирощування, заготівлю та зберігання продукції у виробничих умовах з врахуванням їх біологічних особливостей.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

РН 11. Здійснювати бізнесове проєктування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок.

РН 12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов

РН 13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Змістовий модуль 1. Місце нішевих культур у диверсифікації сільськогосподарського виробництва				

Вступ. Огляд світових ринків нішевих культур. Стан виробництва та головні ризики вирощування нішевих культур в Україні. Експорт нішевих сільськогосподарських товарів у світі та Україні.	2/2	РН 11. Здійснювати бізнесове проєктування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок. РН 12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов	Здача практичних робіт з морфобіологічних та екологічних особливостей нішевих культур Написання тестів I модулю. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	5
Біорізноманіття, інтродукція нішевих культур	2/2			10
Економічна та енергетична оцінка вирощування нішевих культур	2/2			10
Змістовий модуль 2. Стан та перспективи вирощування окремих нішевих культур				
Технологія вирощування зернових злакових культур	2/2	РН 12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов	Здача практичних робіт з розробки елементів технології вирощування нішевих культур, розробка технологічних карт.	10
Технологія вирощування зернових бобових культур	2/2			10
Технологія вирощування нішевих олійних культур	2/2			10
Технологія вирощування нішевих енергетичних культур	1/1	РН 13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.	Написання тестів II модулю. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	5
Всього за 1 семестр				70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Новицька Н. В. Нішеві культури. Курс лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр» спеціальності 201 «Агрономія». Ч. 1. Київ: ТОВ «Центр поліграфії «Компринт». 2024. 94 с.
2. Новицька Н. В. Нішеві культури. Курс лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр» спеціальності 201 «Агрономія». Ч. 2. Київ: ТОВ «Центр поліграфії «Компринт». 2024. 87 с.
3. Каленська С. М., Новицька Н. В., Овчарук О. В. Нішеві культури. Методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни. Київ: НУБіП, 2024. 35 с.
4. Каленська С. М., Рахметов Д. Б., Новицька Н. В. та ін. Енергетичні та сировинні рослини: Навчальний посібник. Національний університет біоресурсів і природокористування України, Національний ботанічний сад імені М. М. Гришка. Київ: НУБіП, 2022. 274 с.
5. Мазур В.А., Ткачук О.П., Дідур І.М., Панцирева Г.В. Особливості технології вирощування малопоширених зернобобових культур: монографія. Вінниця : ТВОРИ, 2021. 172 с.
6. Рахметов Д. Б., Заіменко Н. В., Гапоненко М. Б. та ін. Стійкість інтродукованих та рідкісних рослин за умов кліматичних змін в Україні: монографія. Національна академія наук України, Національний ботанічний сад імені М. М. Гришка НАН України. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 326 с.
7. Колесніков М.О., Кадиров Т.Р. Рекомендації по вирощуванню нуту в умовах півдня України. Мелітополь: ТДАТУ. 2022. 44 с.